

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ,
ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ, МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПРАВА:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**PERSPECTIVE DIRECTIONS OF DEVELOPMENT
OF ECONOMICS, FINANCE, ACCOUNTING,
MANAGEMENT AND LAW: THEORY AND PRACTICE**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 1
Part 1**

**9 березня 2019 р.
March 9, 2019**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ, ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ,
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПРАВА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**PERSPECTIVE DIRECTIONS OF DEVELOPMENT
OF ECONOMICS, FINANCE, ACCOUNTING,
MANAGEMENT AND LAW: THEORY AND PRACTICE**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 1
Part 1**

**9 березня 2019 р.
March 9, 2019**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

Злотенко О. Б. ВПЛИВ ІНВЕСТИЦІЙ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	23
Міркунова Т. І. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ: КАТЕГОРІАЛЬНИЙ ЗМІСТ ТА ЗНАЧЕННЯ.....	24
Пігуль Н. Г., Винокурова Н. В. ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ ТА ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЇЇ РІВНЯ	26
Савицька О. М., Салабай В. О. ЗБАЛАНСОВАНА СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ: ВИМІР ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	28
Чіков І. А. ОСОБЛИВОСТІ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	30
Чумак Л. Ф. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ	32
Шматько Н. М. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДТРИМКИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ ОБ'ЄДНАННЯ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	34
СЕКЦІЯ 4. ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА ТА ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ SECTION 4. FOOD SAFETY AND ECOLOGICAL POLICY IN THE MODERN WORLD.....	36
Паламаренко Я. В. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ ТА КЛЮЧОВІ ОРІЄНТИРИ ЇЇ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ.....	36
СЕКЦІЯ 5. ЕКОНОМІКА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА І АПК SECTION 5. ECONOMICS OF AGRICULTURE AND AGRO-INDUSTRIAL COMPLEX.....	38
Бурлака Н. І. ДЕГРАДАЦІЯ ҐРУНТУ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ.....	38
Логвиненко С. Л. ПРИНЦИПИ, КРИТЕРІЇ ТА АЛГОРИТМИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ОСГ	39
Тітов Д. В. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ	42

СЕКЦІЯ 4

SECTION 4

**ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА ТА
ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ
FOOD SAFETY AND ECOLOGICAL POLICY
IN THE MODERN WORLD**

УДК: 664:338.2 (477)

Паламаренко Я. В.

к. е. н., ст. викл. кафедри економіки,
Вінницького національного аграрного університету

**КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ ТА КЛЮЧОВІ
ОРІЄНТИРИ ЇЇ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ**

Питання розвитку біоенергетики на сучасному етапі назрівання енергетичної кризи є досить актуальним і являється інноваційним та стратегічним орієнтиром для досягнення енергетичної, продовольчої та екологічної безпеки України.

Важливим питанням є заміна традиційного палива на альтернативне, це дасть змогу поліпшити екологічні показники, зменшити деструктивний вплив на довкілля, скоротити шкідливі викиди, зменшити залежність від імпортованих ресурсів, підтримати сільськогосподарське виробництво шляхом створення нових робочих місць, нових експортних ринків. Проведений аналіз рівня продовольчої безпеки в Україні та вірогідного впливу виробництва біопалива на продовольчу безпеку країни дав змогу прийти до висновку, що виробництво біопалива першого покоління в нашій державі не несе загрози продовольчій безпеці, оскільки в наявності є земельні площі, які можна використати для вирощування енергетичних культур [1].

У монографії вченого-економіста Калетніка Г. М. «Біопаливо. Продовольча, енергетична та екологічна безпека України» системно висвітлено науково-методичні та організаційно-економічні засади розвитку ринку біопалива, формування ринку енергетичних культур, що використовуються як біосировина у паливній промисловості, техніко-технологічні особливості виробництва біопалива з біосировини рослинного походження та економічна оцінка їхнього використання у сфері агропромислового комплексу.

У результаті економічної характеристики вирощування сировини для виробництва біоетанолу визначено, що Україна володіє потужною сировинною базою, яка включає в себе основні крохмалевмісні та цукровмісні сільськогосподарські культури, що дають високий вихід біопалива з одиниці продукції. Використання частини продукції на виробництво біоетанолу не загрожуватиме продовольчій безпеці, адже значна частина вирощеної сировини експортується.

Проведені дослідження показали, що інноваційний розвиток спиртової промисловості України на основі виробництва біоетанолу з агросировини можна розглядати як один з найголовніших і перспективних напрямів реалізації стратегії. За результатами економіко-математичного моделювання, враховуючи норми витрат головних базових видів ресурсів для виробництва біоетанолу (з буряка цукрового, кукурудзи та пшениці), показників собівартості та ціни, сума прибутку від реалізації розрахованого обсягу біоетанолу становитиме 224,62 млн грн. Це свідчить про доцільність та ефективність збільшення виробництва біоетанолу, що було підтверджено на основі здійснення розрахунків. Реалізація стратегії інноваційного розвитку спиртової промисловості надасть змогу відкриття нових ринків збуту, підвищення конкурентоспроможності спиртовмісної продукції на європейському ринку, залучення виробничих і науково-дослідницьких потужностей провідних високотехнологічних компаній світу. У свою чергу, втілення інноваційної ідеї виробництва біопалива передбачає здійснення поточного планування, розроблення необхідних інноваційних програм розвитку спиртової промисловості, а також уточнення витрат коштів на виконання необхідних заходів. Збільшення виробництва біопалива в Україні сприятиме скороченню імпорту енергоносіїв, що, у свою чергу, зміцнить енергетичну безпеку держави, поліпшить фінансовий стан підприємств спиртової промисловості України. Стратегія інноваційного розвитку підприємств спиртової промисловості є орієнтиром на майбутнє, визначає напрям дальшого розвитку й зумовлює заходи та програми, що сприяють цьому розвитку [4].

Як свідчать результати аналізу основних видів сировини для виробництва біодизельного палива, на території України загалом та у Вінницькій області, зокрема, перспективними олійними культурами для забезпечення попиту на біодизель є ріпак, соняшник та соя. Дослідження виявило, що конкурентоспроможне виробництво біодизеля здатне створити для аграрних підприємств сприятливі умови для вирощування та збуту сільськогосподарської продукції, тому вони мають внести необхідні корективи в тактику й стратегію своєї господарсько-економічної діяльності, щоб максимально скористатися сучасною ситуацією на ринку енергоносіїв. За достатнього забезпечення біологічними видами палива відбудеться стрімкий розвиток та здійсниться стабілізація у діяльності агропромислового комплексу й поліпшиться екологічна ситуація в країні. Лише сформувавши потужну сировинну базу для виробництва біопалив, зокрема біодизеля, можна стверджувати про доцільність створення біоенергетичної галузі агропромислового комплексу.

Під час дослідження виявлено, що використання біодизеля в двигунах обладнаних системою живлення з динамічним регулюванням відсоткового складу суміші дизельного та біодизельного палив забезпечує економічну вигоду без погіршення його технічних показників. При цьому витрата суміші палив зростає на 8,7 %, проте її вартість зменшується приблизно на 15,5 %, що дає економію 244,47 грн на 100 км пробігу. Зменшення димності відпрацьованих газів складає до 57 % залежно від режиму роботи дизеля. Термін окупності переобладнання дизеля становить близько 9 місяців [2].

Досліджено також важливість виробництва альтернативних видів палива, зокрема виробництво біодизеля, на засадах діяльності обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів. Виявлено потенційні можливості виробництва біодизеля на базі укомплектованих біодизельних установок, які слугують ядром обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів, діяльність яких сприятиме досягненню енергетичної безпеки України загалом.

Перспективним напрямом для забезпечення енергетичної безпеки держави та зменшення залежності від імпорту природного газу є організація виробництва біогазу з відходів. Оскільки виробництво біогазу є інноваційним напрямом енергозабезпечення аграрного сектору, авторами було розглянуто технологічний процес поетапно, наведено типову конструкцію біогазової установки, а також запропоновано удосконалення біогазового реактора шляхом підвищення ефективності підтримання температури прогрівання субстрату для виділення біогазу.

Запровадження біогазових технологій є вигідним як на рівні окремих аграрних підприємств, так і в масштабах домогосподарств. Інвестиційне забезпечення виробництва біогазу є важливим питанням, яке потребує комплексного підходу до його вирішення. Необхідно переймати передовий досвід інших країн у стимулюванні виробництва цього виду біопалива через відповідні державні програми, які передбачатимуть дотації на будівництво біогазових установок від 30 до 50 % вартості, а також створення сприятливого інвестиційного клімату для приватних інвесторів. Біогазові технології дозволяють, окрім енергетичних, вирішувати і інші проблеми – утилізацію органічних відходів, заміну мінеральних добрив біодобривами, відмови від інфраструктури традиційної енергетики тощо і в цьому полягає їх висока конкурентоспроможність та рентабельність [3].

Таким чином, розвиток біоенергетики підвищить енергетичну та економічну незалежність нашої країни, зменшить імпортозалежність від поставок традиційних енергоресурсів, зменшить викиди парникових газів в атмосферу, сприятиме збереженню довкілля, знизить енергоємність внутрішнього валового продукту. Саме тому ключовими орієнтирами розвитку продовольчої безпеки в Україні є виробництво біопалив: біоетанолу, біодизелю та біогазу.

Список літератури

1. Байдала В. Вплив біоекономіки на продовольчу безпеку України. *Agricultural and resource economics*. 2016. № 2. С. 48 – 59.
2. Галушак О. О. Методика управління системою живлення дизеля під час використання динамічного регулювання відсоткового складу суміші палив. *Наукові праці Вінницького національного технічного університету*. 2015. № 3. URL: <http://praci.vntu.edu.ua/index.php/ /praci/ /article/view/10>.
3. Токарчук Д. М. Управління ефективним використанням сільськогосподарських відходів для виробництва біогазу. *Облік і фінанси*. 2018. № 3. С. 133 – 139.
4. Шаманська О. І., Паламаренко Я. В. Розвиток спиртової промисловості України на засадах інноваційної концепції. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. № 11. С. 31 – 43.

